

Una guerra mediàtica desigual

“A Bouaké no tenim aigua ni llum ni mitjans de comunicació. Estem bloquejats i no tenim informacions precises. Us envio, però, aquests articles de premsa publicats a Internet. Hem comprovat que aquesta guerra és també mediàtica.” Així s’expressa André en un correu electrònic enviat fa pocs dies als seus amics i companys de Catalunya en plena voràgine d’incidents i manifestacions a les principals ciutats de Costa d’Ivori: a Bouaké engegava l’Operació Dignitat del Govern de Laurent Gbagbo contra els moviments rebels i contra soldats francesos en qualitat de danys col·laterals; a Yamoussoukro l’Operació Licorni de les forces de la metròpoli destruïen simbòlicament les dues avionetes que utilitza el president i que estaven aparcades a l’interior del seu palau presidencial. Argument dels primers: els rebels no han fet el lliurament d’armes previst per al 15 d’octubre en els acords de Marcoussis-Accra. Argument dels segons: Gbagbo ha violat aquests acords. Dignitat o Licorni? Costa d’Ivori o França? Premsa local o premsa de la metròpoli?

La situació sobre el terreny, tal com expliquen periodistes veterans del *Fraternité Matin*, com Michèle Pépé i Abel Doualy, es

complica a Abidjan, la capital econòmica, que fins ara havia estat allunyada dels pitjors enfrontaments: al benestant Cocody, al comercial Plateau, al popular Treichville, a la zona selecta i aïllada de l’Hotel Ivoire... els Joves Patriotes de Gbagbo es manifesten davant la seu de la televisió o davant dels ministeris contra les tropes franceses. Aviat s’han comptat 51 morts i un miler de ferits. “Quaranta-quatre anys després de la seva independència, l’exmetròpoli ha decidit que ja no era admissible per als seus interessos deixar que Gbagbo alliberés i reunifiqués Costa d’Ivori”, diu Pépé. “El 25 d’agost de 2003 els rebels van matar dos soldats francesos i no va passar res”, apunta Doualy.

Maite Vila, cooperant i membre de l’ONG catalanoivoriana Akwaba, observa la situació amb una certa indignació quan escolta conceptes com lluita interètnica, lluita interreligiosa o caça al blanc. Fa dos anys que va tornar a Catalunya després

de passar-ne vuit allà i té el seu particular diagnòstic de la situació: “Tot va començar el 2001 quan la nova oferta pública de comunicacions a Abidjan va anar a parar a mans xineses”. La descentralització econòmica, també amb inversions anglo-americanes, va ser un fet i el conflicte amb França estava cantat. “Els blancs que han marxat són una classe benestant i empresarial que veuen un risc, però els col·lectius religiosos s’han quedat tots”, adverteix.

Vila, en contacte sobretot amb els cooperants de l’ONG establerts a Bouaké, denuncia els saquejos dels moviments rebels a l’inici del conflicte i l’absolut descontrol fronterer que

hi ha encara de mig país en amunt. “Hi ha tot un desplegament de gent en armes i tota la problemàtica de violació de drets humans al centre i al nord no té cap control possible del Govern”, explica. “I evidentment que en un moment de caos, quan la població s’ha aguantat dos anys a respondre, també hi ha excessos a la resta del país”, afegeix en referència a les violacions de dones denunciades per França.

Dos anys de guerra després, però, Vila fa una lectura diferent de l’eix bèl·lic intern i de l’extern, és a dir, de la situació que enfronta

Rebels de l'exèrcit de Costa d'Ivori. En aquest país la Generalitat de Catalunya ha impulsat un hospital, que estan a punt d'acabar de construir, al poblat d'Attienkró.

Govern ivorià i rebels respecte de la que enfronta aquest Govern i estat francès. Akwaba, per exemple, havia hagut de transformar un projecte d’acollida infantil en un projecte d’acollida per a nens soldats al principi, i ara, al seu parer, aquest front intern s’ha estabilitzat. En les línies de transport rural continua havent-hi els blancs que viatgen amb nosaltres, això s’identifica amb capellans missioners, molts dels quals són salesians, com el pare Josep Maria Timoneda o la mare Maria Luisa Roca. Un altre exemple: a Bouaké, les forces rebels vigilen la recta final de les obres de l’Hospital Catalunya, al poblat d’Attienkró, i el passat 4 de novembre van rebre la visita del delegat governamental de Salut. Cap problema. “Això passa a la zona que la premsa diu que és la més perillosa”, ironitza Vila.

Albert Balanzà